

4. Google Registers a 350 % Increase in Phishing Websites Amid Quarantine. URL: <https://atlasvpn.com/blog/google-registers-a-350-increase-in-phishing-websites-amid-quarantine>

5. З початку 2020 року до кіберполіції надійшло понад 25 тисяч звернень щодо Інтернет-шахрайства. URL: <https://cyberpolice.gov.ua/news/z-pochatku-roku-do-kiberpolicziyi-nadijshlo-ponad-tysyach-zvernen-shhodo-internet-shaxrajstva-6472/>

6. Шахраї виманюють гроші за допомогою відео. URL: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4306333-shakhray-vymanuiuit-hroshi-za-dopomohoui-video-zelenskoho-mvs>

УДК 343.97:343.6(043.2)

Дашенко О.В., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЮ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

На законодавчому рівні Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [4] встановлено, що домашнє насильство – це діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Законодавством України передбачена відповідальність за вчинення домашнього насильства: по-перше за умови вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування настає адміністративна відповідальність за ст. 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення [2].

По-друге, за умови спричинення умисного систематичного вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи тілесних ушкоджень настає кримінальна

відповідальність за статтю 126 -1 Кримінального кодексу України.

Зазначену статтю до Кримінального кодексу України було впроваджено у 2017 році.

Доповнення Кримінального кодексу України статтею 126-1 «Домашнє насильство» та статтею 390-1 «За невиконання обмежувальних заходів або обмежувальних приписів та непроходження програми для кривдників» [3] було зроблено з метою посилення кримінально-правового захисту осіб, які потерпіли від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, що беззаперечно стало революційною подією в українському кримінальному законодавстві, оскільки жертви домашнього насильства отримали більше механізмів правового захисту, у тому числі за допомогою кримінального кодексу.

Оскільки до доповнення Кримінального кодексу України окремою статтею 126-1 «Домашнє насильство» до кримінальної відповідальності осіб, які скоїли домашнє насилля, можливо було притягнути тільки за статтями 121 «Умисне тяжке тілесне ушкодження», 122 «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження», 125 «Умисне легке тілесне ушкодження» Кримінального кодексу України [3].

Відтак, на сьогоднішній день, за умови посилення державного захисту від домашнього насильства, запровадження у тому числі кримінальної відповідальності за домашнє насильство стало можливо більш ефективно захищати від домашнього насильства і найбільш ефективно запобігати новим інцидентам домашнього насильства, враховуючи можливість застосування до винної особи адміністративного, кримінального покарання та обмежувальних заходів.

Між тим, неможливо не зауважити, що на сьогоднішній день в Україні набув чинності не тільки Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [1], а почали працювати мобільні групи допомоги постраждалим від домашнього насильства, працюють відповідні телефони довіри, створено та відкрито притулки для постраждалих від домашнього насильства тощо.

Тобто наразі в Україні домашнє насильство не є суто сімейною та приватною справою, оскільки державою запроваджений та працює ефективний механізм протидії та запобігання домашнього насильства, передбачено кримінальну відповідальність, також проводиться робота щодо ратифікації Стамбульської конвенції, яку розпочато, та сподіваємося, що у найкоротші часи зазначену конвенцію буде ратифіковано нашою державою.

Література

1. Конституція України від 28 чер. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 груд. 1984 р. № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10//>

3. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/>

4. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07 груд. 2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19/>

УДК 342.9.03:343.3(043.2)

Коломієць Н.В., д.ю.н., професор,
Стеченко К.Л., здобувач вищої освіти,
Національний університет «Чернігівська політехніка»,
м. Чернігів, Україна

СПІВВІДНОШЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ КОНТРАБАНДИ

Наразі боротьба з контрабандою визнається найбільш пріоритетним напрямом політики економічної безпеки України. Це зумовлене тим, що вона є одним із головних факторів, який значно дестабілізує економічні інтереси держави, погіршує розвиток її головних стратегічних галузей, уповільнює розвиток ринкової («вільної») економіки, а в деяких випадках навіть посягає на безпеку, життя і здоров'я громадян. Дослідження кримінально- та адміністративно-правової характеристики контрабанди, її окремих аспектів здійснювала велика кількість науковців, серед яких – В.Д. Гулкевич, В.О. Допілка, О.О. Дудоров, О.В. Заверховський, О.М. Омельчук, Н.Л. Тихонова, Л.О. Ужва, М.І. Хавронюк, В.К. Шкарупа та інші.

Незважаючи на рівень суспільної небезпеки контрабанди, практика показує, що останні десять років вона не є кримінально караним діянням (за даними Служби Безпеки України до суду надходить тільки 25% порушених митними органами кримінальних справ про контрабанду, а отримує покарання лише 10% обвинувачених), оскільки, із набранням чинності 17.01.2012 р. Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності», поняття контрабанди, передбачене ст. 201 Кримінального кодексу України (далі – КК України), як кримінально караного діяння звузилось, втративши таку складову, як товари. На даний час за «товарну» контрабанду передбачена адміністративна відповідальність (хоча 03.07.2018 р. у ВРУ було зареєстровано Проект Закону про внесення змін до КК України та КПК України (ініціатор – В.Б. Гройсман), за яким пропонується рекриміналізувати «товарну» контрабанду – «переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю товарів у значних, великих та особливо великих розмірах»).